

Tekniske retningslinjer for opgaveskrivning

Sygeplejerskeuddannelsen

Gældende fra efterår 2020

Indhold

Formålet med tekniske retningslinjer.....	3
Generelle formkrav	4
Opgaveaflevering	4
Opsætning	4
Omfang	4
Opgavens indhold	5
Omslag for opgaver der afleveres i Wiseflow	5
Forside for opgaver der ikke afleveres i Wiseflow	5
Resumé	6
Forkortelser	6
Kilder og referering.....	7
Referencer	7
Referenceliste	7
Referenceliste ud fra Harvard – format/referencesystem	8
Eksempler på referencer i referencelisten i Harvard-format	8
Eksempler på kildehenvisninger i den løbende opgavetekst i Harvard-format	11
Referenceliste ud fra Vancouver-format/referencesystem	12
Eksempler på referencer i referencelisten i Vancouver-format	13
Eksempler på kildehenvisninger i den løbende opgavetekst i Vancouver-format	16
Citater, noter, bilag og bilagsfortegnelse	17
Citater	17
Noter	18
Bilag og bilagsfortegnelse	18
Referenceværktøjer	19
Referenceliste.....	20

Formålet med tekniske retningslinjer

Formålet med de tekniske retningslinjer for opgaveskrivning ved sygeplejerskeuddannelsen ved Professionshøjskolen Absalon er at sikre ensartethed i skriftlige opgaver i kliniske og teoretiske uddannelsesperioder.

Generelle formkrav

Alle opgaver skal være udformet i overensstemmelse med Dansk Sprognævns officielle retskrivningsregler (Dansk Sprognævn, 2020). Studerende med svensk eller norsk som deres fortrukne skriftsprog kan dog anvende dette i opgaver, såfremt det anvendes konsekvent gennem hele opgaven. Er opgaven skrevet på svensk eller norsk, skal dette fremgå på forsiden.

Opgaveaflevering

- Opgaver afleveres altid i pdf-format.
- Opgaver relateret til teoretisk undervisning afleveres/uploads elektronisk i én samlet pdf-fil. Det vil fremgå af kriterierne for den specifikke opgave, hvorvidt den skal afleveres/uploads i Wiseflow, Itslearning, e-portfolio eller andre steder.
- Opgaver som udarbejdes i kliniske forløb uploades i Praktikportalen.

Opsætning

- Sideformat: Venstre margin: 3 cm, højre margin: 2 cm, topmargin: 3 cm, bundmargin: 2 cm og linjeafstand: 1,5 cm.
- Linjeafstand i referenceliste: Enkelt.
- Opgaven skal skrives med en læsevenlig skrifttype, eksempelvis: Times New Roman i skriftstørrelse 12 eller Verdana i skriftstørrelse 9. En normalside indeholder ca. 2200 tegn **uden** mellemrum.
- Sidetal nummereres fortløbende nederst på siden, men skal ikke fremgå på forsiden og på sider med resumé. Resumé placeres før indholdsfortegnelsen. Ved anvendelse af bilag udarbejdes en bilagsfortegnelse og efterfølgende bilag nummereres fortløbende.

Omfang

Opgaven må ikke overskride det antal tegn, der er angivet som maksimum for den specifikke opgave.

- Ved beregning af opgavens omfang/antal tegn medregnes tekstsider, fodnoter og supplerende billedtekster **uden** mellemrum.
- Forside, resumé, indholdsfortegnelse, illustrationer, referenceliste, bilagsfortegnelse, bilag og lignende tæller **ikke** med i opgavens omfang/antal tegn.

- Opgavens omfang angivet i antal tegn **uden** mellemrum skal for opgaver, der uploades i Wiseflow stå skrevet på omslaget og for opgaver der ikke afleveres i Wiseflow, stå skrevet på opgavens forside.

Opgavens indhold

Opgaver skal, med mindre andet er beskrevet i rammerne for den specifikke opgave, indeholde forside, resumé, indholdsfortegnelse, tekstsider og referenceliste. Samtlige hovedafsnit og underafsnit og referenceliste skal fremgå af indholdsfortegnelsen. Læs om bilagsfortegnelser og deres placering under afsnittet: Bilag og bilagsfortegnelse.

Omslag for opgaver der afleveres i Wiseflow

For opgaver der afleveres i Wiseflow genereres automatisk et omslag ved aflevering. Denne udfyldes i trin 2 i forbindelse med aflevering.

Der skal angives følgende oplysninger:

- Opgavens antal tegn **uden** mellemrum.
- Evt. titel på opgaven, hvis opgaven har egen titel. F.eks. Bachelorprojekt.
- Acceptere gældende tro – og love erklæring.
- Evt. andre relevante punkter, som kan være nærmere defineret i Wiseflow.

Bemærk, at alle punkter under trin 2 skal være udfyldt for, at man kan komme til trin 3 i Wiseflow, som er endelig aflevering.

Forside for opgaver der ikke afleveres i Wiseflow

For opgaver der ikke afleveres i Wiseflow, såsom studieaktivitetsopgaver relateret til teoretisk undervisning eller kliniske forløb udarbejdes forsiden ud fra følgende kriterier:

- Evt. titel på opgaven, hvis opgaven har egen titel. F.eks. Bachelorprojekt.
- Opgavetype f.eks. studieaktivitet 2. semester.
- Opgaveløser(e)s fulde navn(e), studienummer(e) og holdbetegnelse.
- Opgavens antal tegn uden mellemrum.
- Dato for aflevering.
- Uddannelsens navn: Professionshøjskolen Absalon, Sygeplejerskeuddannelsen.

Ovenstående oplysninger skal **kun** fremgå af forsiden og ikke placeres i sidehoved eller sidefod fortløbende i dokumentet.

Resumé

I opgaver, hvor kravet er, at der udarbejdes et resumé, placeres dette lige før indholdsfortegnelsen. Kravene til resuméet fremgår af kriterierne for den specifikke opgave. Resuméet indgår ikke i det samlede antal tegn og står ikke angivet i indholdsfortegnelsen.

Forkortelser

Forkortelser benyttes jvf. Retskrivningsordbogen fra Dansk Sprognævn. Andre forkortelser præsenteres første gang de anvendes, ex. kateter à demeure (KAD) og efterfølgende kan skrives KAD.

Kilder og referering

Referencer

Referering betyder at gengive en andens udtalelse, udsagn, påstand mv. En andens udtalelse kan gengives med ens egne ord eller som citat. Gengives udtalelsen med ens egne ord, skrives teksten i samme format, som den øvrige opgavetekst med efterfølgende kildeangivelse. Ved ordret gengivelse af udtalelsen angives teksten som et citat.

Der skal altid henvises til de kilder, der anvendes i opgaven. Dette gælder også for bilag, citater, billeder og illustrationer. Der gælder forskellige regler for henvisninger og de afhænger af typen af kilde (bog, antologi, artikel, dvd, hjemmeside mm.). I forbindelse med henvisning til **kilder i teksten** og opstilling af **referenceliste** for opgaven anvendes enten Harvard eller Vancouver referencesystem. Der findes flere forskellige versioner af de to referencesystemer. De tekniske retningslinjer følger hhv. Anglia Ruskin University' version af Harvard-formatet og Monash University' version af Vancouver. Vejledningerne til anvendelse af hhv. Harvard- og Vancouver-referencesystemerne kan tilgås via bibliotekets hjemmeside og nedenstående link:

- Harvard: Full guide: https://library.aru.ac.uk/referencing/files/Harvard_referencing_201920.pdf
- Harvard: Quick guide: <https://library.aru.ac.uk/referencing/files/QuickHarvardGuide2019.pdf>
- Vancouver Full guide: <https://guides.lib.monash.edu/citing-referencing/vancouver>
- Vancouver Quick guide: https://guides.lib.monash.edu/ld.php?content_id=14570618

Referenceliste

Hensigten med referencelisten er, at læseren tydeligt kan identificere de anvendte kilder. Referencelisten angiver alle de kilder (bøger, artikler, digitale medier, internetkilder, udtalelser mv.), der er anvendt i forbindelse med udarbejdelsen af opgaven. Kilder der ikke refereres til i opgaveteksten, skal ikke angives på referencelisten. Referencelisten skal **ikke** deles op i afsnit med forskellige typer af kilder. Referencelisten skal placeres bagerst i opgaven, men **før** evt. bilagsfortegnelse og bilag. Uanset om det er Harvard eller Vancouver der anvendes, er det vigtigste, at systemet anvendes stringent mht. alle former for tegnsætninger, mellemrum, rækkefølger, store og små bogstaver, skrifttyper mv.

Referenceliste ud fra Harvard – format/referencesystem

Ifølge Harvard-referencesystemet opstilles referencelisten i **alfabetisk orden efter forfatterens efternavn, dernæst efter publikationsår.**

Eksempler på referencer i referencelisten i Harvard-format

Bøger med én forfatter

Forfatterens efternavn, forbogstav i fornavn., forbogstav(er) i mellemnavn(e)., udgivelsesår. *Bogens titel i kursiv.* Udgave. Udgivelsessted/by: Udgiver/bogforlagets navn.

- Jensen, I., 2018. *Grundbog i kulturforståelse*. 3. udgave. København: Samfundslitteratur.

*Bogens udgave angives **kun**, hvis det ikke er første udgave.

Bøger med to, tre eller flere forfattere

Forfatter(nes) efternavn(e), forbogstaver i fornavn(e). Forbogstav(er) i mellemnavn(e)., udgivelsesår. *Bogens titel i kursiv.* Udgave. Udgivelsessted/by: Udgiver/bogforlagets navn.

- Martinsen, K. og Kjær, T.A., 2018. *Bevegelig berørt*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Bek, S., Bjeld, B. og Olsen, I., 2019. *Lægemiddelregning*. 2. udgave. København: Munksgaard.

Kapitel(er) og sider i en bog med én eller flere forfattere

Forfatter(nes) efternavn(e), forbogstaver i fornavn(e). Forbogstav(er) i mellemnavn(e)., udgivelsesår. *Bogens titel i kursiv.* Udgave. Udgivelsessted/by: Udgiver/bogforlagets navn. Sidetal eller kapitel.

- Jensen, I., 2018. *Grundbog i kulturforståelse*. 3. udgave. København: Samfundslitteratur. s.44-56.
- Jensen, I., 2018. *Grundbog i kulturforståelse*. 3. udgave. København: Samfundslitteratur. Kap. 3.

Ved anvendelse af mere end ét kapitel eller flere sider fra forskellige steder i en bog, angives dette på følgende måde i slutningen af referencen:

- Jensen, I., 2018. *Grundbog i kulturforståelse*. 3. udgave. København: Samfundslitteratur. s.44-56 og s. 97-103.
- Jensen, I., 2018. *Grundbog i kulturforståelse*. 3. udgave. København: Samfundslitteratur. Kap. 3,4 og 7.

*Hvorvidt der bør refereres til kapitler og sider frem for hele bogen, beror på en vurdering af den kvalitative og kvantitative anvendelse af bogen.

*Denne Harvard-referencetype er tilføjet en tegnsætning og referenceangivelse, der er tilpasset lokale krav til opgaveskrivning på Absalon/Sygeplejerskeuddannelsen.

Redigeret bog

Forfatter(nes) efternavn(e), forbogstav i fornavn(e). Forbogstav(er) i mellemnavn(e). red., udgivesår. *Titel i kursiv*. Udgave. Udgivelsessted/by: Udgiver/bogforlagets navn.

- Frederiksen, J. og Larsen, L. S. red., 2019. *Undersøgelsesmetoder i sundhedsfagligt arbejde*. København: Samfundslitteratur.
- Jensen, A.R., Jaillet, I.M. og Munksgaard, M.E. red., 2015. *Perspektiver på organisering og ledelse af sygepleje*. 2. udgave. København: Nyt Nordisk Forlag.

Kapitel i redigeret bog

Kapitlets forfatter-efternavn(e), forbogstav(er) i fornavn(e). Forbogstav(er) i mellemnavn(e), kapitlets udgivesår. Kapitlets titel (ikke i kursiv) efterfulgt af [I:] Forbogstav på redaktørens (redaktørernes) fornavn(e). Forbogstav på redaktørens (redaktørernes) mellemnavn(e), redaktørens (redaktørernes) efternavn(e), efterfulgt af [red]. Bogens udgivesår. *Bogens titel i kursiv*. Udgave. Udgivelsessted/by: Udgiver/bogforlagets navn. Kapitelforkortelse (ex. Kap.3.) eller kapitlets første og sidste sidetal (ex. s.34-47).

- Berg, C., 2015. Socialt udsatte patienter I: N., Brünés, B.S., Elholm og N., Kappel, red. 2015. *Mennesker med Alkoholproblemer – baggrund, belastning og behandling*. København: Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck. Kap. 16.
- Mathar, H. og Odgaard, E., 2017. Klinisk beslutningstagen i sygepleje I: C., Malling og M., Hjortsø, red. 2017. *Sygeplejebogen 2 – Grundlæggende behov*. 5. udgave, 1. oplag. København: Gads Forlag. s.11-27.

* [red.] skrives efter sidste efternavn.

* I navnet [B.Ś., Elholm] er [S'et] forbogstavet i forfatterens mellemnavn.

* Bogens titel skrives i kursiv, men ikke kapitlets titel.

Artikler fra tidsskrifter

Forfatter(nes) efternavn(e), for bogstav(er) i fornavn(e)., udgivelsesår. Artiklens titel. *Tidsskriftets navn i kursiv*, Vol. nr./bind/årgang (udgavenummer), sidetal.

- Jensen, C.J., 2019. Poetiske repræsentationer af nyuddannede sygeplejerskers første møde med virkeligheden på medicinsk afdeling. *Nordic Journal of Nursing Research*, 9(3), s.220-226.

*(Vol. nr.) betyder "bind". Et bind vil i mange tilfælde være lig med årgangsnummeret. I løbet af et år udkommer et antal numre (på engelsk "issue") i dette bind. Men der vil også være tilfælde, hvor volumenummeret indikerer antal af gange, tidsskriftet er udkommet siden første udgivelse. Udgavenummeret eller "issue" indikerer dermed nummeret på udgivelsen for det indeværende år.

Bekendtgørelser eller love

Forfatterskab, udgivelsesår. *Dokumentets titel i kursiv*. (Officielt nummer på loven eller bekendtgørelsen sættes i parentes). Udgivelsessted/by: Udgiver.

- Sundheds- og Ældreministeriet, 2018. *Bekendtgørelse af sundhedsloven*. (LBK nr. 1286 af 02/11/2018). København: Sundheds-og Ældreministeriet.

PDF-dokumenter

PDF-format/dokumenter anvendes eksempelvis til rapporter udgivet af offentlige myndigheder, organisationer mv. som eksempelvis kan være tilgængelige på internettet. Såfremt der er angivet navn på hovedforfattere i pdf-dokumentet, anvendes disse som forfatterskab på opgavens referenceliste. Såfremt der ikke er angivet navne på hovedforfatter i pdf-dokumentet, anvendes navnet på den organisation, der af afsender på rapporten. Se nedenstående:

Organisation eller hovedforfatter(nes) efternavn(e), for bogstav(er) i fornavn. For bogstav i mellemnavn(e)., udgivelsesår. *Dokumentets titel i kursiv*. [pdf] Udgivelsessted/by (hvis det forelægger): Udgiver. Efterfulgt af [Tilgængelig på]: Webadresse eller URL for det aktuelle pdf-dokument [Åbnet dag/mdr./år].

- Jensen, H.A.R., Davidsen, M., Ekholm, O. og Christensen, A. I., 2018. *Danskerne sundhed – Den Nationale Sundhedsprofil 2017*. [pdf] København: Sundhedsstyrelsen. Tilgængelig

på: <<https://www.sst.dk/da/udgivelser/2018/danskernes-sundhed-den-nationale-sundhedsprofil-2017>> [Åbnet 18. april 2020].

- Statens Serum Institut, 2018. *Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer – om håndhygiejne*. [pdf] Statens Serum Institut. Tilgængelig på: <<https://hygiejne.ssi.dk/NIRhaandhygiejne>> [Åbnet 18. april 2020].

Internetkilder/hjemmesider

Organisation eller forfatter(nes) efternavn(e), forbogstav(er) i fornavn. Forbogstav i mellemnavn(e)., År. *Titel på hjemmesidedokumentet eller hjemmeside i kursiv*. [Medietype] (dato for opdatering, hvis denne er tilgængelige) Tilgængelig på: webadresse/URL [Åbnet dag/mdr./år].

- Ludvigsen, M.B., 2020. *Efter kritik: Sundhedsansatte skal ikke bevise at smitte er sket på arbejdet*. [online] Tilgængelige på: <<https://dsr.dk/politik-og-nyheder/nyhed/efter-kritik-sundhedsansatte-skal-ikke-bevise-at-smitte-er-sket-paa>> [Åbnet 18. april 2020].
- Kræftens Bekæmpelse, 2020. *Genåbning af samfundet skaber også bekymring blandt kræftpatienter*. [online] (sidst ændret 17.04.2020) Tilgængelig på: <<https://www.cancer.dk/nyheder/genaabningen-af-samfundet-skaber-ogsaa-bekymring-blandt-kræftpatienter/>> [Åbnet 18. april 2020].

Generelt for referencer, hvor der er mere end én forfatter

* Når der er to forfattere skrives der et [og] imellem deres navne. Når der er tre eller flere forfattere, sættes der et [komma] og et [mellemrum] mellem de første forfatternavne og et [og] mellem næstsidste og sidste forfatternavn. Alle forfatternavne skal angives i referencen og være skrevet i en rækkefølge, der svarer til kilden.

Variationer og andet materiale

Der findes mange forskellige variationer af de kilder og angivelser, der er eksemplificeret i ovenstående og mange helt andre typer af kilder, såsom avisartikler, YouTube klip, e-mails, blogs, CD'er mv. For korrekt referering i Harvard-formatet til alle typer af kilder og materialer, henviser de tekniske retningslinjer til Ruskin University' version af Harvard-referencesystem.

Eksempler på kildehenvisninger i den løbende opgavetekst i Harvard-format

For at henvise til en kilde inde i opgaveteksten anvendes markøren (forfatter-efternavn, udgivelsesår). Henvisningen placeres i parentes i den løbende tekst. Placeres henvisningen i slutningen af

en sætning, sættes punktummet efter henvisningen, lige efter sidste parentes uden mellemrum [(Jastrup, 2016)]. Bogens, kapitlets, artiklens, publikationens eller internethenvisningens forfatter(e) og udgivelsesår skal altid fremgå af henvisningen.

- Én forfatter: (Jastrup, 2016).
- To forfattere: (Nielsen og Bojesen-Møller, 2019).
- Tre forfattere: (Beck, Steinfeldt og Lind, 2019).
- Fire eller flere forfattere: (Povlsen et al., 2014).
- Flere publikationer af samme forfatter, men i forskellige år: (Vallgård, 2019; 2018).
- Flere publikationer af samme forfatter, men i samme år: (Vallgård, 2019a; 2019b).
- Forskellige kilder i samme henvisning: (Jastrup, 2016; Vallgård, 2018).
- Bekendtgørelser eller love: (Sundheds- og Ældreministeriet, 2019).
- Henvisninger til internetsider eksempelvis: (Sundhedsstyrelsen, 2018).

Henvises der til litteratur i den løbende tekst, kan det også gøres på følgende måde:

- Som beskrevet af Steinfeldt og Elrond (2019) indebærer den palliative indsats altid...
- Ifølge Henderson (2012) defineres sygepleje som...
- Sundhedsstyrelsen (2017) beskriver....

*Forkortelsen [et al.] betyder [og andre]. Bemærk, at selvom der kun angives ét forfatternavn i den løbende tekst, så skal alle forfatternavne til samme kilde angives på referencelisten.

*Bemærk, at der for referencer til webkilder i den løbende tekst enten angives forfatter(ne) eller afsenderen - organisationen eller myndigheden ex. Sundhedsstyrelsen eller DSR. Der angives aldrig URL-koder.

Referenceliste ud fra Vancouver-format/referencesystem

Ifølge Vancouver-referencesystemet opstilles de anvendte referencer numerisk i referencelisten i den rækkefølge, som de er brugt i opgaven. Ex:

- (1) Jensen I. Grundbog i kulturforståelse. 3. udg. København: Samfundslitteratur; 2018. 251 s.
- (2) Martinsen K, Kjær TA. Bevegelig berørt. Bergen: Fagbokforlaget; 2018. 60 s.
- (3) Bek S, Bjeld B, Olsen I. Lægemedelregning. 2. udg. København: Munksgaard; 2019. 109 s.
- (4) ...

Eksempler på referencer i referencelisten i Vancouver-format

Bøger med én forfatter

Forfatterens efternavn for bogstav(er) i fornavn(e) for bogstav i mellemnavn(e). Titel på bogen. Udgave. Udgivelsessted/by: Udgiver; udgivelsesår. Sideantal.

- Jensen I. Grundbog i kulturforståelse. 3. udg. København: Samfundslitteratur; 2018. 251 s.

Bøger med to, tre eller flere forfattere

Forfatter(nes) efternavn(e) for bogstav(er) i fornavn(e) for bogstav(er) i mellemnavn(e). Titel på bogen. Udgave. Udgivelsessted/by: Udgiver; udgivelsesår. Sideantal.

- Martinsen K, Kjær TA. Bevegelig berørt. Bergen: Fagbokforlaget; 2018. 60 s.
- Bek S, Bjeld B, Olsen I. Lægemedelregning. 2. udg. København: Munksgaard; 2019. 109 s.

Redigeret bog

Redaktør (redaktørernes) efternavn(e) for bogstav(er) i redaktørens (redaktørernes) fornavn(e) for bogstav(er) i redaktørens (redaktørernes) mellemnavn(e), efterfulgt af [red]. Titel på bogen. Udgave. Udgivelsessted: Udgiver; udgivelsesår. Sideantal.

- Tejmers JW, Lind J, red. Pædagogik - for sundhedsprofessionelle. 3. udgave. København: Gads Forlag; 2020. 259 s.

Kapitel i redigeret bog

Forfatter(nes) efternavn(e) for bogstav(er) i fornavn(e) for bogstav(er) i mellemnavn(e). Titel på kapitlet. Efterfulgt af [I:] Redaktørens (redaktørernes) efternavn(e) for bogstav(er) i redaktørens (redaktørernes) fornavn(e) for bogstav(er) i redaktørens (redaktørernes) mellemnavn(e), efterfulgt af redaktør(er). Titel på bogen. Udgave. Udgivelsessted: Udgiver; udgivelsesår. Kapitlets første og sidste sidetal, med bindestreg imellem.

- Mathar H, Odgaard E. Klinisk beslutningstagen i sygepleje I: Mallings C, Hjortsø M, red. Sygeplejebogen 2 – Grundlæggende behov. 5. udgave, 1. oplag. København: Gads Forlag; 2017. s.11-27.

Kapitel i bog

Forfatter(nes) efternavn(e) for bogstav(er) i fornavn(e) for bogstav(er) i mellemnavn(e). Titel på bogen. Udgave. Udgivelsessted/by: Udgiver; udgivelsesår. Kapitelnummer, titel på kapitel; kapitlets sidetal.

- Juul S, Bech BH, Dahm CC, Rytter D. Epidemiologi og evidens. 3. udg. København: Munksgaard; 2017. Kap. 9, Vurdering af behandlingseffekt; s.187-208.

Artikler fra tidsskrifter med 1 til 6 forfattere

Forfatter(nes) efternavn(e) for bogstav(er) i fornavn(e) for bogstav(er) i mellemnavn(e). Titel på artiklen. Forkortelse af titlen på tidsskriftet. Dato for publiceringen år/mdr./ d.d.;vol. nr./bind/årgang (udgavenummer):sidetal.

- Jensen CJ. Poetiske repræsentationer af nyuddannede sygeplejerskers første møde med virkeligheden på medicinsk afdeling. NJNR 2019;9(3):220-226.

*(Vol. nr.) betyder "bind". Et bind vil i mange tilfælde være lig med årgangsnummeret. I løbet af et år udkommer et antal numre (på engelsk "issue") i dette bind. Men der vil også være tilfælde, hvor volumenummeret indikerer antal af gange, tidsskriftet er udkommet siden første udgivelse. Udgavenummeret eller "issue" indikerer dermed nummeret på udgivelsen for det indeværende år.

Artikler fra tidsskrifter med mere end 6 forfattere

Forfatter(nes) efternavn(e) for bogstav(er) i fornavn(e) for bogstav(er) i mellemnavn(e), [De første 6 forfatternavne angives, herefter skrives "et al."]. Titel på artiklen. Forkortelse af titlen på tidsskriftet. Dato for publiceringen år/mdr./d.d.;vol.nr./bind/årgang(udgavenummer):sidetal.

- Davis SM, Jones A, Jaynes ME, Woodrum KN, Canaday M, Allen L, et al. Designing a multifaceted telehealth intervention for a rural population using a model for developing complex interventions in nursing. BCM Nursing. 2020 Apr. 2;19(1):1-9.

*Forkortelsen [et al.] betyder "og andre".

PDF-dokumenter

PDF-format/dokumenter anvendes eksempelvis til rapporter udgivet af offentlige myndigheder, organisationer mv. som eksempelvis kan være tilgængelige på internettet. Såfremt der er angivet navn på hovedforfattere i pdf-dokumentet, anvendes disse som forfatterskab på opgavens referenceliste.

Såfremt der ikke er angivet navne på hovedforfatter i pdf-dokumentet, anvendes navnet på den organisation, der af afsender på rapporten. Se nedenstående:

Organisation eller forfatter(nes) efternavne for bogstav(er) i fornavn(e) for bogstav(er) i mellemnavn(e). Titel på rapporten. Udgivelsessted/by: Udgiver; udgivelsesår. Rapportens samlede antal sider. Rapport nr.: (hvis det forefindes).

- Jensen, HAR, Davidsen M, Ekholm O, Christensen AI. Danskernes sundhed – Den Nationale Sundhedsprofil 2017. København: Sundhedsstyrelsen; 2018. 131 s.
- Statens Serum Institut. Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer – om håndhygiejne. København: Statens Serum Institut; 2018. 63 s.

Internetkilder/hjemmesider

Organisation eller forfatter(nes) efternavne for bogstav(er) i fornavn(e) for bogstav(er) i mellemnavn(e). Titlen på siden efterfulgt af [internet]. Udgivelsessted: Udgiver; dato eller udgivelsesår for udgivelsen [opdateret år/mdr./d.d.; citeret år/ mdr./ d.d.] Tilgængelige på: URL.

- Ludvigsen, MB. Efter kritik: Sundhedsansatte skal ikke bevise at smitte er sket på arbejdet [Internet]. København: Dansk Sygeplejeråd; 2020 [citeret 2020 apr. 18]. Tilgængelig på: <https://dsr.dk/politik-og-nyheder/nyhed/efter-kritik-sundhedsansatte-skal-ikke-bevise-at-smitte-er-sket-paa>.
- Kræftens Bekæmpelse. Genåbning af samfundet skaber også bekymring blandt kræftpatienter [Internet]. København: Kræftens Bekæmpelse; 2020 [opdateret 2020 apr. 17; citeret 2020 apr. 19]. Tilgængelig på: <https://www.cancer.dk/nyheder/genaabningen-af-samfundet-skaber-ogsaa-bekymring-blandt-kræftpatienter/>.

*Den første af ovenstående referencer er ikke opdateret og derfor er referencen ikke angivet med dette.

Variationer og andet materiale

Der findes mange forskellige variationer af de kilder og angivelser, der er eksemplificeret i ovenstående og mange helt andre typer af kilder, såsom avisartikler, YouTube klip, e-mails, blogs, CD'er mv. For korrekt referering i Vancouver-formatet til alle typer af kilder og materialer henviser de tekniske retningslinjer til Monash University' version af Vancouver-referencesystem.

Eksempler på kildehenvisninger i den løbende opgavetekst i Vancouver-format

For at henvise til en kilde i opgaveteksten nummereres kilderne der er brugt fortløbende og placeres i en parentes efter sætningen (1). Placeres referencen i slutningen af en sætning, placeres den før punktummet. Hver reference har hver sit nummer, svarende til nummeret på referencelisen, som genbruges gennem hele opgaven. Altså i modsætning til Harvard angives der kun et tal og intet andet uanset referencetype. Se nedenstående eksempler:

- Ved henvisning til én reference: (7).
- Ved henvisningen til mere end en reference sættes et komma imellem tallene: (7,8,9).
- Ved henvisning til mange referencer kan der anvendes en bindestreg: (3,6-9).

Henvises der til en reference i den løbende tekst, kan det også gøres på følgende måde:

- Som beskrevet af Steinfeldt og Elrond (1) indebærer den palliative indsats altid...
- Ifølge Henderson (7) defineres sygepleje som...
- Sundhedsstyrelsen (14) beskriver....

Citater, noter, bilag og bilagsfortegnelse

Citater

Citering betyder at gengive noget ordret, som det står skrevet i den tekst eller udtalt på den lydfil eller videofil, der citeres fra. Oversættelser af andre sprog skal markeres som: (Egen oversættelse). Citater på en eller to linjer indrammes med citationstegn og placeres i den løbende tekst. Citater på tre eller flere linjer indrammes med citationstegn og indrykkes på siden, med enkelt linjeafstand og et ekstra linjeskrift med enkelt linjeafstand til teksten før og teksten efter citatet.

Hvis dele af citatet udelades markeres dette med (...). Denne markering anvendes kun, hvis teksten der udelades er kendt for forfatteren. Ved citering/transskribering af lydfiler, hvor dele af udtalelsen ikke har været muligt at genkende eksempelvis på grund af støj eller andet markeres dette med: [...] og gerne suppleret med en uddybning eksempelvis [taler i munden på hinanden]. Efter hvert citat skrives referencen.

Ved anvendelse af Harvard skrives referencen på følgende måde: (Forfatter(nes) efternavn(e), udgivelsesår, sidetal). Ved fire eller flere forfattere angives førsteforfatterens efternavn efterfulgt af [et al.], efternavn, sidetal). Ex. på citat på fire linjer:

“(…) på trods af at rygeforekomsten er faldet betragteligt de sidste 40 år fra 60 % af befolkningen til nu 18 % af befolkningen, er der stadig mindre grupper i andelen af storrygere blandt yngre kvinder med lavt uddannelsesniveau. Derfor må der gøres en særlig forebyggelsesindsats over for denne gruppe” (Jensen, Grøntbæk og Reventlow, 2016, s. 49).

Ved anvendelse af Vancouver skrives referencen på følgende måde: (Kildens tal-nummer i referencelisten efterfulgt af sidetal). Ex. på citat på fire linjer:

“Ser man på socialt meget udsatte grupper (...) består deres oversygelighed ikke kun af rygerlunger, depression og alkoholmisbrug, men også af skizofreni, stofmisbrug og selvmord. Den måde, hvorpå vi vælger at definere og måle sundhed – og ulighed i sundhed – samt de målgrupper, vi fokuserer på, har derfor stor betydning for, hvilke årsager der kommer i centrum” (1 s.97).

*Bemærk, der er **ikke** punktum efter tal-nummer og der er **ikke** mellemrum mellem [s.] og [97].

Noter

Noter betragtes som uddybende kommentarer til opgaveteksten. Noter kan stå i opgaven som fodnoter nederst på siden eller som slutnoter i et særligt noteafsnit før referencelisten. De tekniske retningslinjer anbefaler, så vidt det er muligt, **ikke** brugen af noter. Noter må ikke bruges som referencesystem.

Bilag og bilagsfortegnelse

Bilag er materiale, der ikke er nødvendig for forståelse af opgaveteksten. Det kan være dokumenter af forskellig art. Studerende og vejledere vurderer, hvilke dokumenter der er relevante at medregne som bilag i den specifikke opgave. Alle bilag med GDPR-følsomme oplysninger anonymiseres. Transkriptioner af enhver art vedlægges **ikke** som bilag.

Bilag skal forsynes med: Overskrift, kildeangivelse, evt. kort forklarende tekst, samt bilagsnummer. Bilagsnummeret skal figurere øverst i højre hjørne og tilføjes sidetal, hvis det specifikke bilag er på flere sider. Bilagene placeres i numerisk rækkefølge sidst i opgaven efter referencelisten. Den numeriske rækkefølge for bilagene er særskilt i forhold til opgavens øvrige sidenummerering. Bilagsfortegnelsen placeres enten lige før bilagene eller i indholdsfortegnelsen. Selvom bilagsfortegnelsen ikke skrives i indholdsfortegnelsen, skal der i indholdsfortegnelsen stå ordet "Bilagsfortegnelse" som overskrift og være en del af opgavens sidenummerering.

*I den løbende tekst i opgaven skal der være præcise henvisninger til bilagene og der må ikke være bilag, som ikke er nævnt i opgaveteksten. En henvisning til et bilag i den løbende opgavetekst kan ex. skrives således: ... se bilag 5 eller ... (bilag 5).

Referenceværktøjer

Et referenceværktøj kan være et meget nyttigt redskab til at opbevare, holde styr på og udforme sine referencer. Et referenceværktøj kan sikre, at formatet i opgavens referencer overholdes. Der findes mange forskellige referencehåndteringsprogrammer: Mendeley, Refworks, Zotero m.fl.

Mendeley understøttes af Professionshøjskolen Absalons bibliotek. Mendeley kan indstilles til mange forskellige formater og referencesystemer. Til udformning af løbende referencer og referencelister i opgaver indstilles Mendeley til Harvard eller Vancouver format.

Referenceliste

Anglia Ruskin University Library, 2019. *Guide to Harvard style of Referencing*. [pdf] Chelmsford: Anglia Ruskin University Library. Tilgængelig på: <https://library.aru.ac.uk/referencing/files/Harvard_referencing_201920.pdf> [Åbnet 19 april 2020].

Anglia Ruskin University Library, 2019. *Quick Guide to Harvard Referencing*. [pdf] Chelmsford: Anglia Ruskin University Library. Tilgængelig på: <<https://library.aru.ac.uk/referencing/files/QuickHarvardGuide2019.pdf>> [Åbnet 19. april 2020].

Dansk Sprognævn, 2020. *Retningskrivningsregler*. [online] Tilgængelig på: <<https://dsn.dk/retskrivning/retskrivningsregler>> [Åbnet 19. april 2020].

Monash University, 2020. *Citing and referencing: Vancouver*. [online] (Sidst opdateret marts 31., 2020) Tilgængelige på: <<https://guides.lib.monash.edu/citing-referencing/vancouver>> [Åbnet 19. april 2020].

Monash University Library, 2015. *Quick reference guide – Vancouver Citing & referencing style*. [pdf] Monash University Library. Tilgængelig på: <https://guides.lib.monash.edu/ld.php?content_id=14570618> [Åbnet 19. april 2020].

